

Objektivní
a. předmetný (věta), verbauný (pozorovatel)

MB³ 215

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obleci

inft. oblec, - te, sp. oblec, - te

413³ 215

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obležati:

Sfr. obležati:

MB³ 215

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obleřati

spi-obleřati

obleřouti // oble'řouti

obleřel // oble'ěl, oblecãu

MB3 215

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oblíbiti si Slovo

našemu vzít si Slovo do srdce

MIB³412

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obličej

hleděti do očí, vid. do obličejě

(ob. ulnva) >

slov. in's gericht sehen

bez: do očí říci (Vel, ob. ul.), smáti se, chvaliti Ros

slov. in's gericht sagen, lachen, loben

MB¹ 89, 2 116

~~smáti se ulnva~~

"do obličejě se díváti, říci" jest příklad něm. "in's

gericht sehen, sagen"

Čech ríká: "do očí se díváti"

MB¹ 174

MĚRAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MB² 156, 3 215

obličej

delati o.

Eysely
frisky
fructu

} sfr.

hledeti
tvorit se

} navle }
urazte }
frsue }
fructu }

uraziti
se

MB³ 111

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oblicej, trah

dělati ^{on trah} ~~oblicej~~

podle sanere Gesichter schneiden

Sfr. hleděti ~~urzutě, Ezele~~
trahiti se

ošklebati se

fitroviti se, šklebiti se

MIB 151, 211, 3288

MORAVSKÉ MIB 161
ZEMSKÉ
MUZEUM

obligace

č. závazek, dlužní úpis

MB 3 215

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obligatní

č. záznamy, povinný (předmet)

MB³ 215

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obligovati se

č. zavázati se

M13³ 215

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obměřiti zohor

Sfr. Bartoš (Kr II, 19)

Mitleidig ⁴ stimmen
machen

MIB 102, 2140

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obmeziť se čten

= sich auf etwas beschränken

Sp. MB² 85

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obmeziti co nac

podle uctu. etwas worauf beschränken
„nelze ze mluvy, stane a shvedni doloziti“
ale frase je potrebna

↳ hasici obmezili ohni stribacemi na tri domy >
nelze uzít inth.

arg.: na ve vlyci. smyslu existuji

↳ fromold az na suzi >

MB¹ 114-5, MB² 157,

„k'slovi nove, jez lze casto nahrazení ficeve steni“
↳ Obmezil o'innost vone na tento obor, sp'ratneji P'isobil (gl. g'innij)
je v tomto oboru >

↳ Hasici obmezili pozar na stodoly, sp'ratneji Hasici domi stodoly
ohni st'ititi se nedali >

↳ Vlada p'isla byla obmezena na zemi C'erkou, sp'ratneji nesahala
za zemi C'erkou >“

MB³ 215

obmeziti se nač

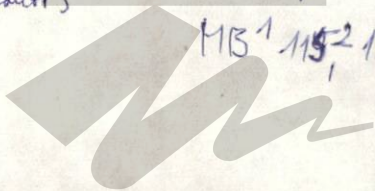
je sm nač obmezenu
obmezenu byti nač

"je u spř-ě novějšich došti zhruba se ušluva"⁴

u staršich: přistati lnae čem sfopřiti se čim
(obvyšně)

tož v celně
lidově

MB¹ 115² 157, 3 215

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Obmezovati se

spř. usrovnovati se

↳ Za těch okolností musíme se obmezovati, spř.

usrovnovati se ve všem →

izdobiti se (na Mor.)

M13³ 215

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obua'seti

„slo nove; nã lre ho wãvati; u starich gladlo se za ne
činiti, delati (v mluvě obecné fond): Co to dela' vědu?

betragen - „Často slo to přeložiti mizeme sbeu byti a
MB¹ 115, ²157

gen. ⁴ < dlouhosp' svatyně byla dvocti. lobet. Prt. ← Die Länge
betung > MB¹ 67, ²86

< Poplatek obua'si 50 zl. kofe; čini' dela' >

< Pověst povíká te' obua'si čiji tisíce křivcovitě ml, kofe ma' >

< Delka stěny obua'si 15 metrů kofe stěna jest 15 metrů dlouhá
zdele' >

< Přeloha obua'sela 5000 lidí, kofe přelohy žlo ... >

MB² 157, ³ 215-6

< Kolik lidí obua'si tato udoba? sp. dří >

MB³ 216

Obraziti hlavu

lefe Smeznouti

M13³ 216

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obnos Betrag

"~~v~~ ukloně / obecně běžné"

// částka, summa

prohláda' se i včera:

Kraděž stane se zločinem z toho, zať víc ukradena'
stoji' = wird zum Verbrechen aus dem Betrage
des entwendeten Gutes

vyfouk' se

Jistina feli set zlaty' = Ein Kapital
im Betrage von 500 fl.

MB¹ 67, ² 86

obojstředný
stačí středný

MB³ 216

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obraceti se na co

sich woran beschren

↳ ab se na zádne jeho stran' neobraceli. V. 6. II >

↳ kdo se na něj obrací kart. kron. čten. >

"spjatnější" a "včetnější": nevídati si čeho

m. neobracejí se nedbati na co

nac

} běžné
je brati

MB¹ 96 2131

na woraně : ohlídati se čeho

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MB² 131

Obrana před čim || proti čemu < před větrem || proti větru >

"varly dobre"

|| od čeho "převodněji" a "flekněji"?

< obrana od větru ~~del~~ >

MB¹ 115, ² 157,

obrana před větrem, spr. od větru

|| proti větru

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MB³ 216

obrat

„netřeba ta? pãto užívati jãkãto nazvu ulovniãetã“
Hãem!, vazba, uãlovi!, slovo aj.

M 13³ 216

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obsah

plošný, plošný obsah obrazový
stačí: plocha obrazová

MB³ 240

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obšilati
obšilka

spr. obšilati
obšilka

MB²

157

obšilati
obšilka

Správněji

-1-
-1-

MB³

216

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obsluhovati Solo, co

< hostě, nemocenské >
< stroj, dělo >

Geru. j^u bedienen

Sfr. posluhovati hosti, nemocnému
fri —

i se jmeluz věci (personif. case)

posluhovati stroji, dělu; posluhovati stroji
fri — fri sluka

< Die Maschine und ihre Bedienung = O stroji a jadrstku

posluhovati
fri —

Rurian: Bedienungsgemeinschaft = posluhovací uuzstvo
MORAVSKÉ
ZEMLSKÉ
MUZEUM MB² 157-8, ³ 216

obsluhovala

sp. j. —

MB³ 216

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obstarávací sancele
chyb. u. obstarávací

MB¹ 115, ² 158, ³ 216

„protože tu předem ne je možné zjistit se ma' účel“⁴

MB² 158, ³ 216

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obstati bez celho

lepe byti, trvati bez celho

MB² 158, 3 216

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obstava // obsta'oka

„ve staré' učive' frávnické' = der Beschlagnahme,
die Pfändung“

MB² 158, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obstavití

„ve starší ulavě právnice“ = in Beschlagnahme,
pfänden

Obstavití nám ty věci Har >

MB² 158, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obstupovat

sf. stadi a bazeu ho obstupuje Br, Kam.

M137 91

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obal

podle Albrig

spis. otisk (uafi. Sarbáčový)

MB² 158 ³ 217

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obtěžnouti

podle něm. abziehen
fr. obtisknouti

MI 3² 158, 3 217

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obnos Betrag

„v ulmē obec. bēzue“ keē cāstra, summa

|| veha : < Krádež se stane zbečím z toho, zač več ulradma' stoji = ... aus dem Betrage des entwendeten Gutes >
vypouští se : < Kapital fēti set zlatých = im Betrage von 500 fl. >

„za sebt. obnos lze več foloziti ulmē, summa“ MB¹ 67,
MB¹ 115
2 157, 3 216

„Často býva to slovo zbečím jako cāstra, čas a p.“

< Dostal náhradu v obnosu šesti set, q. Dostal sebt set
náhrady > MORAVSKÉ
ZEŇSKÉ
MUZEUM
MB³ 216

obba'luouti břitvu

↳ das Resirmesser abziehen | spr. břitvu naostřiti, při-
↳ nabrousti

MB²158, 3217

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obtěžkaný

↳ Rod' obtěžkaná obilím, sfi. s uakladem obilí'
malovaná obilím
s obilím >

MB³ 217

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obtěžati lod' nákladem

☉ das Schiff mit Fracht beladen

geom. m. dati náklad na loď
naloziti (naloziti)

Schiff mit Gold beladen = loď se zlatem
ein beladener Wagen = vůz s nákladem

v ml. ob. také vůz naloziti

M 131 115, 2158

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obléžati most

sfir. zatižiti

MB³ 217

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obuv, mark. (2. sg. - u)

Sfr. fem. : 2. sg. obuvi

MB² 158, ³ 217

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obviniti toho čim i obvinovati.

1/2 čeho } opisem spravné vazy
1/4 co }

1100

MB1

115, 2 158, 30

} St Val
} Brat
} Brat
} Žer

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obviňovati fu co
nyin' velim' často
dávati fiduost skave' vazbě z čeho

MB¹ 133, ²185, ³291-2

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obvod

„neú' fobichí v barokfilito fúfadedch“:

◀ V obvodu dvou mil nebylo vesnice, spř. na dvě mile
Solenu, o dvě mile nebylo vesnice [dle Bart.] ▶

MB³ 217

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obzvlaš^{te}, obzvlaš^{tní}

spř. obzvlaš^{te}, obzvlaš^{tní}

MB 3 217

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obyvateľ

sfr. -y-

MBⁿ 115, 2 158, 3 217

2. pl. - úv // starší kvan obyvatel

3 217

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obývati zemi česku

„nemí dokladu“

„dobře jest“: obývati v zemi česce / arg.: přibývati v
<Obývají v síle v jednom domě Rosa>

143 → 115, 2 158, 3 217

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

● Obzvládnati
~~obzvládnati~~ pro co

rybí velení částí mu. stane' a fikce' vazly" z²
"učiníme pro přednosti" o. z. čeho

 MR¹ 133,² 185,³ 291-2

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obzalovati zoh z čho Rna
|| člu Háj, Brat

MR1 115, 2158

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obřiva

o-u nalézati

< V městě mnoho lidí nalézá obřiva,
Sp. obřivují se, dochází obřivy >

MB² 147, 3197

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ocel, -i f.

leže ve z ocel, -e u.
sfr.

MB¹ 115, ² 158, ³ 217

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Oceť rozliti u Echo
'frizně porbyti'

'je dobrá frase'

Vel

MB² 158, 3 217

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ocitnauti se

liběji ocitnauti se, ocititi se

MB² 158, 3 217

MB² 234, 3 0

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

očekávatí

• lefe s gen. // aduz. // nac^v
Háj, Koum, Kar ml. ob. Brat, Vel

MB² 158, 3217

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oči

v myšl očí mé je vinen nesti...

„zda se kři gerin, dohledu s tomu nem“ [MB² uvidi dohledu „z Chelč Brat“]

in meinen Augen ist er weniger schuldig als je sein.

lefe: u mne

fréd očima myšl Brat, št4
mne

fo méu sou du,

o dle mého rozumu
vedle

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MIR¹ 175, 2 158-9,
3 217

oči

dělají velice' oči

sp. vypravit, vypravit oči, velmi se diviti

MB³ 218

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oči
pařti v čum

Sfr.
Lmils glo v něm oči pařti Chelc >

MB 2 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oči zavřiti^{vy}

"frase ta za špatnou folklórnou dovolěna jest z Kou
a Brat" z ul. ob.

sov. oči otvřati

Hatt: oči zavřít - idiomatickém slovením (Sluk 213)

|| oči zamřiti, zamknouti

↓
Letňov

↓
ob. ul.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MB 1

115, 2159,
3218

sf-jí zamknouti, zamřiti oči

MB³ 418

oči

do očí fadati

leže bíti

MB² 159, ³ 217

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oči

mezi ~~čtyřma~~ očima

Sfrávněji: souborné, bez svědků, mezi sebou,
tvář v tvář

v souborní, stranou,

MB² 159, 3 218

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oči hledě ^{angenscheinlich}

sfr. v oči hledě (vůči hledě), oči, patru, zřejmě

arg: at. bez před. nemůže záviset na else hleděti

MB² 159, 3 218

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

očividny', -ě

nové slovo, snad podle očywisťy
zbyt. m- faryny' // zřijny' // zřitelny'; vicikledě

NR 10 727
250

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

očividno^y

augenscheinlich

léfe: zřetelně, patrně, očividně, zřejmá, vidomé

↓
vel

14B1 116, 2159, 3218

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

očistiti
očistěn, Spi. očistěn

MB³ 218

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

očistiti Eoho se před čim

spr. Eoho se ^{Pas, Vel} čičo // od čičo // 2 čičo ^{Brat} ^{Arch}

○ očistil se před fodezřemím, spr. fodezřemí
od —

X očistiti se před Ehm, čim 2 —

ve singulu lokalnem: před bohem, před soudem

MB² 159, 3218

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

od čeho z Země

(od stupně ke stupni fosforati v úřadech >

lépe < stupni fo stupni fosforati >

MB¹ 170

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

od slova & slovn

"klade se vadue před první otu u slovi ... dle něm.: von Wort zu Wort, & desto u spravných spis-u klade se v takových přifadech první slovo bez předložky"

< Demode due jida uhyvalo. Voil. >

< slovo od slova, rok od roka, dím od domu, Erbe za brosem, hlava na hlavě ... >

MB¹ 116

MB² 159, 3 218

< Od stupně se stupni postupovati v úradech, lépe stupni fo stupni postupovati >

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MB¹ 170, 2 239, 3 352

od m. gen. v atributiv. funkci
resfr. <dvě části od 100 zl.> → <dvě části po 100 zl.>
→ <dvacet po stu zlatých>
MB¹ 67

chyb. <polenta od pěti zlatých> → <pět zlatých polenty>
→ <polenta pěti zlatých>

<summa ^{od} šesti set zlatých> → <summa šesti set zlatých>

<sestra od mé švalbony> → <sestra mé švalbony>

<syn od bratra> → <syn bratra> MB¹ 116

MB² 159, 3 218-219

X <Ten muž je od nás [2 naši bratři]> sfr.

MB³ 219

MORAVSKÉ
ZEŇSKÉ
MUZEUM

od v atributu s čas. výřezem

< narušení od 23. ledna >

v 'starší' l-ře: < narušení domé 23. ledna >

< n., jehož datem 23. ledna >

"Oběť ty však ponědrou, a proto lze i připustiti
zobecně' nyní bratři výraz: n. ze dne 1. ^{odle dne} MB 116

MB² 159-160, ³219

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

od učitelové

germanismus: < Od velikého prospěchu jsou nám státi spíše >

→ < $\frac{1}{2}$ velikému prospěchu, na prospěch, s prospěchem,
velmi prospěšni >

MB¹ 116, 2159, 3 219

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

od // proti
kapsy od Kolony // proti Kolerie

MIB^A 775

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

od sebe

samo od sebe se rozumí

sebe samo sebou se rozumí

M/B 159, 2 221, 3 317

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odbiti se

↳ Odbila se devátá hodina,
hoře odbila devátá hodina >

doklady ze Suš

MB² 160, 3 219

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odbyt

naléztí odbytí

< Zboží to našlo odbytí, chyb. in. bylo odbytí,
bylo jako na dračce, slo od ruky >
~~slo na odbytí~~

MB¹ 106, 2147, 3197

< Zboží mělo dobrý odbyt // slo na odbyt // bylo na dračce //
bylo na obrát // to tam (dle Bart)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MB³ 219

odbyti

1. sq. odbyde, 1. sq. - odbyde

MB³ 219

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odbyti / odhrati Jan. II al.

↑
Biat

↑
Lom

MB¹ 116, ²160, ³0

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odbyti

(odbyti dotěravějšo)

znamená převod od sebe vdati bi; dokonati, často jen
běžně konati; ^(odbyti ušal) zřídka konati vůbec

může se užívat ve smyslu uem. abhalten
ale starší ho daleko víceji užívali

|| uiti, konati, před se brati, drěti, věsti, byti
Vel Biez Krat Vel ^{stojiti, skaniti}

< zroustka se odbyvaly >

fles, friliceni, škeřly bozi ischise

→ < zroustka, fles, lly, zroustka, fles, sluzly

bozi se konaly; zroustka šla před se; fles se slavil; friliceni se dalo, vedlo...; ischise bude, bude konána

by se stojily, foialdaly

M 131 116

2160, 3 219-220

odby'ti x-tý roš

[Odyl osunda'čty' roš,
sp. dořoval, dořil ..., je mu osunda'čte let >

MB² 160, MB³ 220

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odbyti / odlyvatí co čím spr.
- Geminge leiton, bezadku

< On toho lehčiji foritou odbyl vel >

MB² 160, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odbyvatí zač

gelten, angesehen werden

Spr.

↳ Třetí syllaba za bratrou odbyvatí Jg >

MB 2160, 38

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odcestovati

"slovo nové", proti němuž nelze namítati než to, aby
neuzítválo se jeho podle něm. abreisen totiž čarob
na výjmu sčs jiných" "na výjmu udzornosti"

|| odjetí, odebrati se, vyjetí
odplouti

MB² 160, ³ 220

∠ Odcestoval do Vídně ur. odjel
na venek ur. odebral se >

MB³ 220

odciziti (se)

"přeláda se za chyb. m. odnutí, vziti co; odvrátiti se
od toho, čeho, avšak nepravem"

střední dohledy (Vel) < aby od ně se odcizeni
nešli >

MR 116, 2160, 3220

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odčísloviti
(kečbou místa desetinná)

Spz. oddělení

M13³ 220

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odčítatel

lépe než šitá

MB³ 220

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oddati se

čemu Kou, Vel

čemu Vel

na co Har, Vel

v co Jel

- neví se dohledat u Jg

} usch
lze
užívat

MB¹ 116, ²160-1, ³0

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oddvojnoc
odtrojnoc

Sp. družá, křetř odvovcuna

MB³ 220

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

od dvojnásobnosti

sfz. odvození dvůma

MB³ 220

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odědit. roho

1 j-u beerben / hrubý germ.

sp. dědit. po kom Žer, ob. ml.

MB² 161, 3 220

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odejmouti

Sfr. odňati (odněti)
odejmul, -mut, -muti

Sfr. odňal, odňat, odněti

MB² 161

odejmouti // odněti (dial. odňati)

odejmul, -mut, -muti

Sfr. odňal, odňat, odněti

MB³ 220

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odevzdáti kómu

< ten mu mnoho neodevzdá' > le'fe

< uodda' Vel
ml. ob.

// ten se mu vyprová
jest mu roven

MB1

117, ²161, ³220

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odevzdati se činnu

(reduzivnosti, lefe oddati se >

MB² 161, ³ 220

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odhodlaný od slova odhodlati se

"neznašmo ho starym, Štern za ně kladli hovor"

MB 145

2,3 ♀

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odrazati ^{soho} k³, nič. na⁴

ne ýžu. verweisen

< K takových lidí příkladu Joba odrazuje. Brat. >

< E soudci, E advokáti, E d. poučení >

bez příjmutí (tato "moderní fráze" "nerada se lýti brati dušku ja našeho")

< Odrazání jme o sobě sami s sebou, nič. na sebe,
ale kři: Zústavení jme sami s sebou >

MB 117, 2161, 3221

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odkazati bylo v mese slusnosti

Sp. vazba

MB³ 221

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

od Edy

Sfr. od křesť. doby
jako darování

413³ 219

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odkládati čeho

v době státní, avšak lefe co

MB² 161

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odkryti co

↳ Kolumbus odkryl Ameriku, spr. objavil
nalezel

odkryti Ameriky, spr. objaveni

X odkryti zločin // odhaliti, objaviť

MB³ 221

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odlehlost bodu od bodu
Spr. vzdálenost

MB³ 221

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odlehnutí

odlehlo mi = odlehčilo mi se

Rosa, Kou

„dobrá fráse“

MB² 161, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odložit:

bázeň, hneř, strach

není chyb., sr. stud. o. Vel,

hneř, nevadiv! o. V, domněn! o. Vel,
zářivost

zářivost, omyl o. Jel

MB 170, 2 239, 3 350

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odměniti sloh (ad.) , vyměniti >
umwechsellu

ve simple, belobnen' | gr. odměniti se souu
odměnne'm

MB² 161, 3221

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odměnit čes

< našich suah, spr- naše suah >

MB 2161, 3221

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odměnit se soum čeho
o čim/zač

sfm.

< aby se jim takových odevzdáních statku všelijak
odměnili vel >

MB² 161, ³227

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odmítovati Boho

, mit Gegenlicke lobnen

"dobrá", stručná vprba"

[ahybom boha zase odmítovali ze vše své moci štít]

MB² 161, 38

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odnaučiti se

leže,
spř.

odučiti se

arg.: více dokladů u Jg. /

~~"zbytečný tu jsou dvě předložky smyslu odformování"~~

MB 117, 2161, 3221

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odvážnosti čemu

spr. odvážnosti čemu

resp. tu složení dvou řadových, významem sobě
" odporu " [redacted]

1781

117,

² 161, ³ 221

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odvésti:

odvéšeti, sfp. odvéšeti

MB³ 221

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[odněsti vítězství]

Sieg davontragen

vítězství odněsti, dovést, dojetí. Vel

MB 161

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odolati čemue

"ma' se za chyb. in. čeho"

u Jg však jen doklady s dat. (LitTroj, Jel, Kel,)

Svil

MB¹ 117, 216, 3221

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odfadati

podle něm.

< To zvrš má 6 stop zdeli, 2 nichž na ohon odfada' (ent-
fällt) | lefe | frípada' 3 stopy >

spi.

MB¹ 117

²162, ³221

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odfadyanti

"Zlústa se ho nym' usíva' chybně nařadobemím něm-ý"
Př. < Za nepřiznivéto pořán' odpadů zahradní zábava (fájl 10) ^{weg}
m. nebude, nebude žouhna" seje se zábar

To číslé programmu odpadů, m. se vypustí, vynechá' atd.
Děvod odpadů, m. nemá místa, přestává > MB¹ 117

MB² 161-2, 3 221

< Časopisu odpadů mých odberatelů, spř. užlo >

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MB³ 221

odfadenuti od roho
bez form.

abfallen von T-m

MB1 117, 2161, 3221

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odpadnutí (lože odpadnutí)

„za chyb. se má, místo: odboj, odstoupení, odtržení se“

„Ať už v. má: odpadnutí od j.ka“

„slov. odboj má význam silupí (Rebellion)“

nebo říci <odboj od v.ry>

ale <odstoupení od v.ry>

<odstoupení od v.ry k.ou>

MBI 177

2/62, 3/222

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odfis

= Jegenschrift

MB1 136

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odfocinouti
spr. -ci-

odfocinul } spr. -ci-
odfocial }

⊕
1. upravá analozie podb vz. fne /

MB² 162 [REDACTED] ³ 222

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odfoma'hati ~~čemu~~

„nemá žádná známé autority“

leže: (2foma'hati, ^{čemu} foma'ci od 2

|| foma'ci učiniti (nědy)

< aby některem interjensi pro-
středky zformována by
mohlo Apol >

MR¹

117,

2162,

3 222

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odpovědi

8/ Zbytečné / m. odpovědi
hesla

8131 137, 2192, 3265

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odpor
slasti, péče odformovati.

MIB³ 162

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odporučiti komu co

, testireu

jeu u dobr, Zlob, ml. ob.

lepe foručiti, odrazati (Vel, Har)

spole posledni mihi nekomu něco odrazati Vel >

MB¹ 117, ²162, ³222

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odporučiti komu čoho
, empfehlen co

nové slovo in. sls | : foručiti, foručna učiniti, schvalovati
sp. komu čoho (Vel)
přičinovat se za čoho čeho komu (Vel)

~~čičkaneji
ne významu slova~~
„mášba sba odporučiti mohl by se raději učiniti doporučiti,
jak učiniti dalejší, aby se předně dvojnásob“
(poručiti = rozhlazovati)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
177-118² 162, ³ 222

odfouředi.

3. fl. odfouředi, 8. fl. odfouředi

MB³ 223

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odfouvedny

nejsitel

abgesagter Feind // uhlavni

"maji nekteri za sfatne slovo ... , avšak bere vřsko zakladu"

Vel, Koum, Jirā z Poděbrad

MB¹ 118 2 162 , 3222-3
61 77

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odfoučkový
list

Absagebrief

bez form.

MB¹ 61, 118

MB² 77, 162

30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odpovídati z čeho

= byti zodpověděn

byti zodpověden

etwas verantworten

< ze čeho odpovídati Vel >

"dobrá vazba"

MB¹ 118, 2/62

= byti odpovězen

"dobrá vazba"

< ze čeho odpovídati Vel >

MB³ 223

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odfouidati cemu

entsprechen einer Sache

"ma' se za chlué m. vyhoneti, ty s co, dostati,
dosti čimti ^{cemu} srovnavati se, ^{s čim} ^{vprava} ^{frase} ta
zakláda' se na personifikaci i v destiné nejen
možné, ale i doložene (kom)

"Idely přemery' spůsob uklenu' zdat' se furti's smé'ly',
že užití ^{kat} horečích obrátí"
↳ ofouida' u toho ^{cukenu} ↳ (post s u'ol svoj) ↳
↳ velbusti ^{brálovské} neodfouida' ↳ (dostáče: sokem u'olu)

↳ velbusti ^{brálovské} neodfouida' ↳ (velbusti ^{brálovské})
nem' distojo, nerovnáva' se s distojošti
↳ der Erfolg entsprach meiner Hoffnung nicht ↳ ↳ (Konec
nepřovel nadějí mé) ↳

odpuštěn' 'dovolena' Urlaub

dáti: Urlaub geben (Vel)

brati: -u nehmen (Háj)

nyu': dovolenou dáti
ka d-ou jiti ml. ob.

MB 2 250

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odraziti ^{bohu od čeho} = odvrátiti bohu od čeho > abwendig machen
schwaleten
Bauten, Prax

MB¹ 63, 280,

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odrostly' + gen.

↳ děti obecně 'školý odrostle' > „jist fuž' Germ.“

„Ale lid říká: odrostli metle“

že připustiti

|| že školý odrostle > arg. : 2 dětišty zrostly' vel
2 metly

MB¹ 118, ² 163, ³ 223

nejobvyklejší slychati bre : ↳ děti ze školý vyple'

MARÁVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MB³ 223

odříci soum co
čeho

j-m etwas versagen
absagen

"nemí chybné"

v nel. ob.

"stari užívali v témž významu více odpověděti soum
co // čeho "

"slo odpověděti, které má jiné významy ještě, přišlo
o význam tento, jeho podstatu Synonym. odříci "

|| "zavazte se slohu křesku" : čestěji

odeřiti soum čeho

+ čemu

+ gen. nom.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

< žádosti jeho odeřel Vel >

|| ošpěti, ž žádosti něci nesvoliti

MB 1 118, 2163,
3 223

odlišnosti

(bělou míta desetinná)

sp. oddělení

413³ 223

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odsaditi / odsazovatí zboží

chyb. m. prodati, odbytí zboží

↳ Kdo se chce odbytí a prodati Har >

MB¹ 118, 2163, 3 224

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odsazovati

chyb. m. nahrazovati, odcisňovati, upravovati

[Co ve zlosti učiníme, jest sbruzlivým odsazovati >

→ odcisňovati aj.

MB 118, 2 163, 3 224

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odsazovati v řeči

in der Rede stocßen
absetzen

chb. m. přestávati z v řeči
vázovati
přetřívati nec

1137-118, 20, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odstavec

společnosti oddíl

MB³ 224

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odstraniti:

„učelna se často na újmu rozumovitosti a učitosti
mluvy za jiná slovesa“

- o. štít, židli → odstraniti
skrom → vyjisti, smýti
chybná úbole → opraviti
nebezpečnost → vzdaliti af.

M 13³ 224

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odstraniti se

leže odejiti, odstoupiti, vzdaliti se aj. (dle Bart.)

MB³ 224

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odsouditi toho // měně sp. odsouditi toho

"frase nova" (Jg Ø) asi podle j-u entschädigen

"neřít se duchu j-a našeho"

arg: od-, nahrazování (odplatiti, odčiniti)

řičinnost: raditi komu X adraditi toho
voziti -u X odvoziti -u-

"lefe však jest, se spis-i vědu stavěti a shleduho-
gijich obratů místo této frasy užívati"

šodu komu (vy) nahraditi Vel
-u odčiniti
napraviti ob. ml.

MB 1 117
MB 2163, 3 224

odložení

místo o. Glad'; návrh
svody nahrazení odčinění
+ naplavení

MB¹ 119, 2163, 3224

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odtáhnouti si

dluh, dva zlaté

Sp. seaziti si dluh ...

MB³ 224

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odtrhnutí

(číslo místa desítná)

sp. oddělení

MB³ 224

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odtrojnosc
odvojnosc

spis. listy, druhá odvoznina

MB³ 220 , 224

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MÚZEUM

odtrojmočiti:

sfz. odmočiti kmeni

M13³ 224

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odvarovati čemu , odstraniti'
Spr. čeho

↳ Léc odvaruj sušilství rojela od tváři tve' Krab >

MB² 163, 3 225

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odviseti od toho /
spr. záviseti na Sam

MB 2 163, 3 225

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odvisle od rohu, čís
viz neodvisle

MB1 119, 2164, 3225

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Odvíslý od čeho

spř. závislý na čem

[Bratr můj jest od strýce odvíslý, spř. závislý na strýci
závisí na strýci]

MB² 163-4, ³ 225

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odvolávaní se na toho, co; se soum, nač

"ma' se za chyb. - mstí dokládati se toho (Všeli)
osvědčovati se soum (Koum)

fothalovati se na toho
Háhuouti se na toho (Plác)

nefratnem, doklady z Brat - Rosy

běžně v frávnické mluvě

"z inuzy frávnické všla v obecnější soust"

MB¹

119

2164

3225

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odvolávaní se
se toho, co

Job na svědecku boží
se odvolávanje Brat
<odvolati se na soud
z jiných soudů Všeli>

odvyřati se

sp. bez se

MB¹ 110, 2 151, 3 204

odvyřati cennu

(fraci Vel)

MB¹ 119

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odvznamenati si co sich etwas abgewöhnen

germ. m. odvznamenati čemu // čeho

svem' trba si

svici odvzaji' vel

MB 119² 164,

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

od všdy

sp. od jadživa

MB³ 219

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

of (f) exvati

č. kabizeti

MB³ 225

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

of(f)erta

o-fodání, nabídka

MB³ 225

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ohem

vypuřel

spřávková vznikl, vyřel, chytilo (se)

MB³ 227

fovstal

spřávková vznikl, vyřel, chytilo (se)

MB³ 258

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Oheň dala

"chyb. dle něm. Feuer geben"

Spr. sheliti na zástup nepřítelů

Spr. vypaliti

MIB³ 226

MIB² 99, 3¹⁰⁷

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ohně datí.

dejte mi ohně, spr. dovolte mi zapaliti
přípaliti si.

MB³ 107

Spr. nechte, dovolte mi zapaliti.

MB³ 226

MORÁVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ohem
dělání

sp. rozučování
tofiti

M13³ 117

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ohled uiti. sfo. ohledati se, prohlédati & čemu, zřem' uiti,
ohled uiti & čemu

MB³405

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ohléd
uiti. (Rückblick)

bez přepustit. arg. pozor, zřem' uiti

MB¹ 120, ~~2164~~, ³ 226

ale sluš' dávatí přednost vačbám :
hlédetí zřem' prohlédatí & ³ na ⁴
ohlédatí se, ohlížetí se na ⁴
řehřítí + gen.
zřem', zřetel uiti & ³ na ⁴
obracetí se na ⁴
na zřeteli uiti co
vřimati si + gen.
vahlédatí & ³

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MB³ 226

ohled

ohledem na

"lze připustiti" už u Roratu, Skaly

"lže uštvati ryzejšík obratu":

vzhledem 2^1 , 3^1 do 2^2 , 0^6 , hledice k^3

MB 120

2^{165} , 3^{226}

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ohled
v tom ohledě

obvyklé věci

lépe: v té věci, v té věci, v té věci, v té věci,
hledíme-li v té věci aj.

MIB² 165, 3 226-7

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ohled

v každém ohledě spr.

— in jeder Hinsicht

// ve všem // v každé' věci

MB² 118

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ohled, bez ohledu na⁴

"Lze říci, že" u Bratřů Štáblů
(ohledání)

"Kéře uživatelé nejvyššího obrátí":

nedbající, ušlechtilí + gen.

nemající zřetel 83

1137

120, 2165, 3226

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ohledně toho

bezüglich dessen

čyb.

"V jazyce č. stručně a padně vyjadřují se tento obrat
přeloženými v⁴, na^{4,6}, fo⁶, fo⁴, o⁶, do², co do², strany²... aneb
prostým inst. omezením"

svl. do fo sloh naditi se, libiti se, stěžovati si do

spe. vzhledem ku ohledem na MB¹ 69, ² 87-88

"Ohledně s gen. jest bez věsto dokladu a zřetěvo

↳ Ohledně k' věci framburžine → ↳ o te' věci, strany k' věci, co do k' věci vzhledem k' te' věci, hledě k' věci, vzhledě k' věci

arg.: nem' adj. ohledně / co se toho týče MB¹ 120, ² 165

bezüglich unserer Aussage = jaž jme fonóde li

MB² 88

obraditi

obrazu(ni)
obrazovat

sf. - 2-

MB² 165, 3 227

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ohroziti / ohrožovatí echo "nyci" ve výz. "bedrohen"
< Povodem ohrožuje město > < národnost česká jest ohrožena >

ve starší mluvě: činiti, aly, s do hrůze zvyšl
< hoi ohroziti >
< ohroziti se, srdce nabiti, osmeliti se >

často lze se vyhnouti oba tomu
< Povodem hrozí město >
< Národnost česká jest v nebezpečí >
(je původní) & svyřel jest u plně zafornent
ale jinak je fotobek (arg) nerystrubne flie uim. bedrohen)
nazba: svr. vld dnyti, soum X ovladnyti, soho
pauovati soho

< Ohrožovali kraj nájezdy svými, také: znefodrojvali >
3227
M13 120, 2165
M13 3 227

ochrana před cizím // proti cizím

"vazby dobré"

// od cizích "přirodnosti" a "fiktivnosti"

↳ ochrana od úrazu Val ↵

M13¹ 115, ² 157

ochrana před větrou, spř. od větru

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

M13³ 216

ochraňuji jeho před cívem

lépe jeho cívem, od cívem <Ochránil ho od našili' Vel>

MIB² 165, 3 227

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Ořamžik

lépe dobožens u Jg. a Kota Ořamženi

MB¹ 120, ² 165, ³ 227

BačMR 98: MB² „nepravem zavrhlye“

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Oraunzité

peře v oraunzém, té chvíle, fraivě

[Kucha oraunzité není na sčladi, peře není fraivě na sčladi

te chvíle
fraivě díla >

MB² 165, 3227

Bač MR 18: MB² "nepravem zavrhuje"

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

okap

[Vrijft 2 destē fod okap] Aus dem Regen in die Traufe
kommen

sp. lepaduout 2 blata do louzē

MB 3 288

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

02(8)uface

č. obsahem, zabírá

MB³ 227

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

02/2/ufovat
c. obsaditi, zabrati

M/3³ 227

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oko

Sing. m. spr. plurálu "př zřetělení něm"
< Pohled mu do očí, spr. do očí >

MB³ 153

< To bývá v oči, spr. v oči > MB³ 227

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oko

dělati velké oči

sfri. vyzvalovati, vypouletí očí
bliviti se

MB 3 111

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oko
na oko něco dělají

zum Scheine etwas machen
dobrá fráse

MB² 223

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obolnost

„zkusta se toho slova vyjít zbytečně užívá“

< lepší je při tom ta obolnost, že ... >

< Věc lze vysvětlit touto obolností, že ... >

vypustiti: < lepší je při tom, že ... >

< Věc lze vysvětlit tím, že ... >

La Gazette' obolnosti, spr. každým způsobem, obyčejem

MB¹ 120, 2165, 3228

BačMR 18: MB² „naprávené závěrky“

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

okolojdoucí
sfr. mimojdoucí

MB³ 228

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obolostojičnost

„nepečne' slovo“

„slovní příklad lat. circumstantia“

Jj navrhují: obolostojičnost
obolostojičnost (rozšířilo se)

MB 120, 2/166, 30

„méně zdárné' obolostojičnost“ MB 128

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obrouhlý
— e' číslo runde Zahl
sfr. rovnice rovné číslo

MB² 166

obrouhlý počet sfr. rovný počet
<vojáři fadls obrouhlým počtem tři tisíce, sfr. rovným počtem >
srov. <dejto to za ty rovné, t. j. za 10, 20, 30 korun, a ne
za 8, 19, 32... >

MB³ 228

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obrázky
obrázky

"často & bláde ve smyslu přechodného"

< děst obrázek kelou přirodění, m. občinství ^{všech} ~~občinství~~ přirodění
přirodění děstím všech obrázek >

MB 120, 2166, 3 228

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

okusiti / oloušiti co ^{stř.} tepe čeho < vlna, stř. vlna >
< Polkčení většího oloušit vel >
✶ / Za své služby nevděčnost oloušit vel > |

M13² 166, 3228

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

olejomalba
"nedobře složené slovo", spr. olejová malba

MB³ 228

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Olomouc, -e

na úst. rodu mšeřky, v. Kroměříž

M 13³ 228.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

olomoucky MB¹ 162

|| olomoucky MB² 226, ³ 327

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Omezení co

etwas beschränken

sfr.

MB² 85

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

on sblouvdn'

mbu, m', spr. j'm, T'

MIB² 154, 3 209

< Chlebívne se m'ne, spr. j'm >

MIB³ 209

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

on

nikdy není bílá

{ Shloubení proit tak dlouho svého pána, až mu on
(kanto, tje) odřekl provinění jeho }>

MB³ 364

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

onen - stery'

onen označuje "předmet vzdálený, proto pravidla, kde není
vztah k předmetu vzdálenému, užíváme námiště k ten - stery' :

< Onen faň, šereho jstě dner fořali, sř. Ten faň, šereho... >

< Onen strom, šery' tuhle stojí, sř. Ten strom, šery'... >

X < Ony čary, šere' darvo křivky >

< Onen strom (tam ten vzdálený) >

MB³364

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

onen, ten + gen.

"odna'seje se k jme'nu fods't., ka'fied jme'novane'nu, spojuyt'
se chybne u wa' dle sp'osbu n'e'u. a franc. s Gen."
< Po leve' strane ^{group} ~~trachazej'~~ se fotoje hraběny X, s drube'
strany ony hrabete (jme des Graffen), sp' fotoje
hrabete >

"v častie' treba opakovati na místo ^{zároveň} ~~na místě~~
fods'tatue' jme'no"

MB¹ 121, 2166, 3228

< Němci dila vyvedli zbra' nad ona nadeho libeho
jazyka fids'ita, sp' nad dila > MB¹ 121

< Řekové vyvedli uměleca' dila, zbra' fids'ita nad ona jazyk
starših národův, sp' nad dila > MB² 166, 3228

oni žebati

spřevněji oni žati

dle Bart

M13³ 229, 3 372

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

opáčiti ('odfoučeti') nespr.

Znamená spr. ('oparovati, ofebrovati')

< Sestra rychle opáčila, spr. odpovídala >

MB³ 229

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Opak je futslovec (= naopak), nežli fadr-jm.

< Přesvědčte se bezú o opaku, spr. o fadrivě
že formu opak (naopak) >

M 13³ 229

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Ofatrovati eo, spr. čeho

< o. majitel svůj, spr. majetku svého >

MB³ 229

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

opatrovatí před 7
+ se před 7

v stč. a stč. dosti časté, ale především je vazba s gen.
a s od

MB 137, 2190-1, 3263

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ofabriční co

víc má 1/2i tak ofabrična ob. ml.

= die Sache soll so bestellt werden

MB¹ 67 286

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ofatřiti / ofatřovatı co = Ausrat in irgend einer
Sache treffen

[Škřeba in filmě, aby zádny' toho nenalezl,

ofatřiti Naj > MB¹ 66, ²83

Bartoš I, 13

// ofatřeni' učiviti

MB² 83

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ofet X zase

"obojí může znamenati ofarování": < Průšel zase = fo druhé' >
"ofet nikdy neznamená zřetelnost, a frotiva ofet"

< Couvl ofet 'fo druhé, a uisolv, že couvaje průšel nazfet' >

X < Couvl zase 'nazfet' >

"Průšlavec zase může odbyvati za průšlavec ofet, ale ofet
nelze slásti tam, kde uisolv je zřetelnost"
a frotiva

M13² 166

MORAVSKÉ
ZEMLANSKÉ
MUZEUM
< Ten frotiva kilem frotiva ofet duchem, frot. zase >

M13³ 229

oplarati / oplaravati Solo, ce

Tri dni ji oplakavali, spatne fru' m. tri dni za ni flarali >
vazba dobra < Bidu svou oplaravati kom >

MB1 121

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oplatiti / opládvati toho, co
správněji toho, ceho Vel, Prát

MB² 166, 329, 375

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

opodstatniti co
leže odůvodniti, dožádati, doložiti, ztvditi (důvody), dovésti co
< Zločin jest opodstatněn, leže dožádan, doložen, odůvodněn,
frásem doveden >

MB²166, ³229

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Opomenouti

chyb. m. opominouti (slo. minn)

X uopomenouti
rozopomenouti se (smeu men)

MB 1 121, ² 166, ³ 229

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

opovrhnutí s čim, spr. čim

nejčastěji co

< Půsny chléb již opovrhli Rokyhus >

MB² 166, 3 230

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

opozditi se čím (o přičině)

< Pošta mihem se opozdila = za příčinou svého >

s čím // čím (o předmětu)

< Opozdil se s prací = neodělal ji v čas >

MB¹ 121

opozditi se čím // s čím

„obojí dobře“

MB² 166, 3 230

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

opponent

a. odfirce

MB³ 230

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Opprovati

è odforovati

M13³ 230

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

op(p)ortunita

č. přírodověd., profesně

MB³230

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

op(ρ)ortunni' (-j)

č. filodochy', fiziciny', profeseiny'

MB³ 230

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Op(β)osice

č. odfor

MB³ 230

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

op(ri)oričnu' (-y')

č. odformy'

< odformá, protivná, nepřátelská strana >

MB³ 230

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ofrandiny' // -ovj'

ve výzu. 'erust'

"nemí chyb."

-ovj' Dvůbrou, Kou, Har, losa

47 "arcie může někdy se užívati také' Spomyu. slov' /: tuhý' neberfečny'
"lofe jest užívati souzračnějši slov'" rážny (boj)

MBⁿ 121, 2167, 3230

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Opustiti šeho, sfi. co

7 < Opustiti vlast' kom >

< Opustiti svojeh přátel, sfi. své přátely >

118¹ 121, ² 167, ³ 230

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oproti

„zbytková novota“

sp. proti

MB³ 230

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

opustiti loho

< Ležáci nemocného již opustili Ob ml >
, v obecní práci se dobře mže

M 13766, 284

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

opustiti / opouštěti co

"znamena' odjiti, ac' povinnost byla zůstati"

< Opustil své v nouzi >

"jinak ... užíváme jiných sloves"

< Opustil dům obcovy, sp. odchází z domu >

< Opustil krajinu, sp. odebral se z krajiny >

< Lod' opustila přístav, sp. vyplula z přístavu >

< Ptáci opustili sad, sp. odletěli ze sadu >

< Opustili jsme vůz, sp. sestoupili jsme, slezli jsme s vozu >

< Opustil schůzi, sp. vyšel ze schůze >

MORAVSKÉ MB³ 230

ZEMSKÉ
MUZEUM

Ordinářní (-y)

o. obyčejný, vše dni, frosty

MIB³ 230

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

organ

č. nástroj, nástroj, fructifer

< Organem znaku jest oko, č. nástrojem >

< Společným organem jest ušní hlas, č. oznamovatelem, hlasatelem,
čaropitelem ... >

MB³ 231

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

organický c. ústředný

MB³ 231

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

organizace

o-řízení, složení

MB³231

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

organizovati

č. zříditi, složiti

< Chytili tlupu lupiců, jež byla dobře zorganizována,
č. zřízena, sestavena >

MB³ 231

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

orientovati se

ř. rozhlédnouti se, forznati se, vpraviti se

(nemůžeme se na té mapě dobře orientovati, č. forznati, vpraviti se)

M 13³ 231

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

originalní (-y) o-živodní (dilo), zvlášt'ní, samostatný (myslenka)

MB³ 231

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

orthografie

lefe franofis

MB² 91-2, 397

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

osel

By's vedl orla do Parize, domou 2 nebo nebude.
Wer nach Paris als Eselkin fährt, als Kösslein
schwerlich wiederkehrt

schwalerer jalo meiner. fustlarⁿ

MB 3 287

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

osidla

Plaštsi Loune,

~~By~~
spř.

Waldati o Loune
o co

MB³ 162

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

osly'chati se sich scheuen

m. spr. osly'chati se

osly'chati ('osly'četi), nicht erkören MIB¹ 121, ² 167,

"neboť osly'chati je also opalovací & osly'četi a znamená toleť
co nevyšly'četi a není zvrátne"

MIB³ 231

osobní lékař

fr. životní lékař

osobní lékař

fr. — — — lékař

(viz Jg, Kott)

MB³ 231

ostavání

= fix bytů

MIB² 134, 3, 171

ostentace

č. obřadnost

M13³ 231

ostentativni' (y)

ò. oráralj', chlubivj'

MIB³ 281

ostrov tip

s. vtip, div tip, divnyd, bystrost

MB³ 231

ostrortipny' sfi- vtipny', diivotipny', ditny sluz', byster'

MB³ 231

ostrý /
ostrý / znač, vtip, soud, rozum

brat

sf. - lustrý

sf. - " - , rychle

X ostrý (brilý) níz, meč; rozraz, slovo ... (dle Bart.)

MB³ 231

osbri'hati co, spr. cihv

< Osbri'hati budu cesty tve, spr. cest tuj'ch >

MB 3231

osty'chats' se

Austand nehmen

MB² 83

osvědčiti čelo, fr. co

<Osvědčil velikých schopností, fr. veliké schopnosti>

MB¹ 86, 2114, 3131

2167, 3231

Osvoboditi

" často zlytečnĕ dle nĕmĕcĕm se Glade "
↳ Vymĕdĕnĕ chudolj jĕm od kolĕu osvobozena
m. nevolĕnĕ se, jĕm bez kolĕu, nevolĕova-
nĕi, kolĕu fosta } nebrĕha kulĕvati

MB 121, ²167, ³232

oláška

o-u nahoditi nesfr. u učiniti, namítuouti, ^{Vel}vydati, ^{Brat}podati

MB¹ 106, 2146, 3195

o-u eláti, sfr. učiniti, namítuouti, nejístěji stáhati se MB² 162

o-u nahoditi, postaviti, foložiti ^{eláti} (učis.)

frédložiti méne sfr.

m. o-u učiniti, podati na Boho, namítuouti

nejístěji obáhati se

dowlady: o-u činiti Vel, Háj; o-u vydati, učítati Vel,

o-u podávati Brat

MB² 167, 3 232

o-u foložiti, sfr. učiniti (Vel, Háj), podati na Boho (Brat), vydati (Vel)

MB¹ 128

sfr. učiniti, namítuouti, dáti, podati

o-u frédložiti, sfr. učiniti, podati ~~MB² 167~~ 3 265 MB³ 250

ofeovene ✓✓

jednati offen handelu

nevi' germ. "vraz fienereu", j-um lat., cis. i netu. sfolecu' "

doklady Brat, Vil, Kam

< Zhruba a ofeovene rukviti Vel >

MB¹ 121, 2/67,

rukviti, sfoabvici upřimě, bez obalu

jednati, sfo. fřimě, zřimě nepořute ✓

MB³ 232

otvorený

výraz těchto smyslu jsou:

upřesňující, jasný, neformální, zjevný, zřejmý

MB¹ 121, MB² 167,

otavický
— a hlava

offener Kopf
Spatulnzi vti fua hlava

MB² 164, ³ 232

otvorený list

sf. // uzavretý

MB² 764

Obvremy'
nepitel svobody (Vel, Srata)

spr.

MB¹ 121, 2167, 30

otvorený
—e' srdce

Sp. ufařimne'

^o / offenes Herz /

MB² 164, 3232

Otvorený
sa' lež

fr. Znojmo, faktura

MB²164, ³232

otvriti
otvru, otou, sfi-vru, vru

M133 232

otlačiti

vypreuziti sloo ohuisti.

< uau' fatur otlačem // ohuitem > de Bart.

MB³ 367

Otorar, Othorar

de listin spráinné Othorar

MB ²167, 3232

ofresene' zduar' podle erschütterte Gesundheit

Sfr. forsiene', zraicene', chabru'

MB² 167, ³ 232

obruki.

obru, obru, spr. obru, obru

MB³ 232

Obzirati

Schizi, sfi-zahajaveti

MB³ 232

space

c. facta

M13³ 232, BNR 166

overiti volbu, lefe schvati ti

113² 167, ³ 232, ³ 390

pad

znamená Sturz, Fall, Unfall, Unglück, Verfall

ve smyslu Vorfall, Fall: prípad, prípadnosť
< V tom prípade tam nechod, spr. - V te prípadnosti >

MIB¹ 122,² 167-8

fa'd

na laedz' fa'd
"nafrto dlybne"

iii. Eazajim zfirrobem, na nekchem zfirrob
bud' jat bud', vizmi obydyi

MB¹ 122, ² 168, ³ 233

pad
na z'adny' fald
"špuké" m. ništerat, z'adny'm z'firoben, z'adny'm me'rou / z'adny'm
lehem (Vel) / z'adny'm c'icem (Štib), z'adny'm oby'c'jem (Haj)

MB¹ 122, ² 168, ³ 233

pa'd

u pa'du_{er} jare'm

nesfr.

< V pa'de ofacine'm budu se luovati na Va's, sfi. ^{Juad} _{Sice} budu se luovati
na Va's >

< V pa'du ofacine'm budu si frabra doh'vati, sfi. ^{Juad} >

MB² 168

< V tomta pa'de tam uechod', sfi. ^{Sic} je-li tomta tar, uechod' tam >

MB³ 233

pa'd v fa'due c'cho

" zavora se vjui 'n'ka' "
" ve luyku sim talle "

" ma' se tu elasti fronta' veta
vj'vinecua' "

< V fa'due onemocno'mi neprijdu, m. Onemocno'm-li, neprijdu >

MB¹63, MB²79, 372

¹121-2 ²167 3 233

< V ba'due fotichy, sfo. Jestlazi. Foto bude foticha >

MB²167, 3 233

pa'd
v pa'du, ze 87 nepr. podle udu, im Falle u. frohe vely vylucenie!
Z v pa'du, ze zeleznice staveti se bude ... ~~sp~~, Bude-li zeleznice se
staveti >

MB¹ 121-2, ² 167, ³ 233

fadati (o vlašech)

↳ Radapi' mu vlašy, gr-lezou ;
o vobřatech ; liuapi' jim chluřy >

MB³ 233

padati soune ^{sur} teško, za teško
spr. teško mi jest

MB³ 233

padati do ^voči

leže biti v oči, do oči, lyti fabno, znejmo

MS¹ 122, ²168, ³233

padati na váhu

< hlas jejich křice na váhu nefada, sp. není důležitý)
umoho neb nic nevaži' >

MB¹ 122, ² 168, ³ 233

padly' na hlavu sfo. fořetily', hloufy', zabeďněny', klavobity'

MB³ 233

padnouti na Zoho

volba nãu fadla, sje. byl zvolen

MB¹ 122, ² 168, ³ 233

paduoti

slowo padlo, sp. prouduwils se, prouduwiel, slowo prouest, prouedit

MB¹ 122, ²168, ³233

padue

< kabát ap. muu dobre padue | fada' >
"nra' se mesi lidem více, aniž to jest genu."
"nem' šika toho nežní zavhonati"
ne spís. j-e : slušeti, /^o ~~dobře~~ slušeti /
fěkne

MB 122, 2168

< kabát ap. muu dobre padue;
Sp. kabát muu dobre sluš', fěkěha', jě muu dobre,
jě nā jāro ulit >

MB 233

padnouti kome do oka

sp. zalibiti se

MIB³ 233

padnouti do něci

"byť medvěda m. v něc se vložit"

"úslon' to není šatně"

v něc komu vpadnouti, složit vel

místo před. do budiz carkji usivato před. $\frac{v}{-}$

"šera' proti fi. do mize' v vyne'pi' ulame"

MB 157

padnouti Rome za obhřz

lefe ne Rome te zlyku byti (Vel, Záv), obhřzku lyti (Vel)

za obhřz lyti (Vel)

na krcu lyti Rome (lid. ul.)

MB² 168, 3233

pa'churuti fo cem, spr. čim

< Laher fa'chue fo viue, spr. viuem >

MIB³ 234

< Vius sudem fa'chue J MIB² 172 J MIB³ 242

pak

na druhém místě ne věte

< Těžko se mnohým zabít, vnochem je
zcela nemožné Vel >

MBT 64, 281, 377

pak

mele' grabne ve veta'ch vyjimecny'ch a casov'ch m. souv'az.

prironek tehdy, tehdá

< Ostatni' sbory budou se mobilisovati teprve pak, az' Sebrá
jocne valku, spr. teprve tehdy > MB²168, ³237

falli
"dle dobrých spůsobilostí ve věti protivané, jako lat. sin
(wenn aber)

↳ Postechne-li syn rady svého otce, dobře pochvdi;
falli nepostechne, zle se mu povede >

chp. u. - li, jestliže

↳ Zalyne, falliže ve hřích setvá u. setvá-li
jestliže setvá >

MB¹ 122

MB² 168, 3234

"Dobře užívá se spojky falli ve větě, která smyslem staví se proti větě
předchozí; velmi často bývá to u vět podmiňovacích"

MB² 168, 3234

jak-li v obázlech

chybnos m. - li far

← Jak-li přijde či neprijde? , spr. Přijde-li far či
neprijde? →

MB² 168, ³ 234

falčiva' otázka

"řecni' moderni"

metafora není proti druhu j-a

arg: co tě nepálí, nehas

MB¹ 122, 168,

< jsou umohé' falčivé' o-y, správněji důležitě', naléhavě' věci >

MB³ 232

falčiva' otázka, správněji důležitá', naléhavá', důležitá' otázka nebo
věc falčivý' = falci', žhavý'

MB³ 234

pal(l)iativni (-y)
c. znejšiny, m'ruiny (fostedel)

MB³ 234

pañ

Velke dvěma pánevem sloužiti
= man kann nicht zwei Herren dienen
bibl. předl. (Luk 16, 13)

kyto fůřady,
se schvaluje

MB²209

panický strach

spo-ud'ramny', desny', hvozy'

MB³ 235, BNR 166

paniža

č. foplach

MB³ 235, BNR 166

panoš, -e zast.

myši panoš dle 'oráč'

MB³ 235

panovati

"filiis caris se unum usiva" ⁹ "herrenchen" /
"stari frate liti Gladli"

< Panup nestovice v mesto, panuje tam velka zima, laha veri bratry
↓ panuje >
↓ yson ↓ jest
↓ jest, trud

"byva druždy i to dobrych spis-iv"

< A to fochlebeustvie najviece panuje u lidi velikyh Chelc >
"vyloziti lze personifkad" se prijmiti

MB¹ 122, ²169, ³235

MB²169

pausovati nad črtu // dat

foratuje se za dyl, ale je sp.

arg. : Vel, Flav, Shit

MB¹ 122, ² 169, ³ 169

pantofel

"mohlo by se užívat domačích trefik, ač významem poněkud
se odchyluje"

MB³ 235

pantofel

pod pantoflem 3/4: germ.

"za to u starjich analize" : v sukni choditi
sukni nositi

M137122, ²169, ³235

paral(l)ella

c. foveola (būda)

MIB³ 235

paralelní

č. rovnoběžný, fobocný

MB³ 235

parcela) a c. cășta, delec (fozambii)

MB³ 235

parcelle ovate
c. deliti

MB² 235

parcialne' (-y) e. castecny'

MB³ 235

parere è. dobre' zdani', posudek

MB³ 235

parolod^v

spolnošči parni lod, parni⁸

MB³ 235

MB² 232, ³ 337

parostroj leže parmi stroj MB² 232, 3 337

parterre, 2. sq. - kre-u

c-fri zemí

MB³ 235

participium

o. ^vfructu

M13³ 235

partitium (-i)

→ deliv' (genitive)

MB³ 131, 242

řás část plochy kulové mezi dvěma rovnoběžnými kružnicemi?
chyb. ve významu: (část koule mezi dvěma rovnoběžnými kruhy)
spr. výstava kulová

MB³236

pata

Sing. m. spr. plur. "fo z'fisu bu nēm."

[Sat sahal nevēstē az fo patu,
Spr. šabz sahal nevēstē az fo patz >

MB³ 153

pathos, -osu
č. nadřekni, sbrázen

MB³ 236

patheticly

o. nadšený, vášnivý

MB³ 236

patrola // fatrolle
c. blidra

M13³ 236

fabriční

zbytečné nové slovo

ne- fabriční, ne- věci, ^{vedle} tože vhodné, fršláne, nálezité

MB¹ 123, ² 169

sfr. vhodné, slušný, fršláne, nálezité, fabriční

3236

BačMR 18 : MB² „nepravem zavazuje“

patřiti

gn. ze slušet, hoditi se

v ul. ob. odedávna

< Pročež annualista, co sam patřiti, fořaditi ma'. Koum >

MB¹ 122-3, 2169, 3236

patřiti

chybí se užívat z naznačení vlastnictví

↳ Tento dům patří bratřem u. náleží b-ovi, jest b-ovi

MB¹ 1227² 169 3 236

gehören

„přeláda“ se nejčastěji sluscu byti a genitivem přísvojovacímu
anebo předložkami přísvojovacími

↳ Wem gehört dieses = Ci to je? // Komu to náleží?

MB² 110

Bač MR 18: MB² „nepravěm zavrhnutí“

Barboš - Konina ušili slova v kvalitě slovesnosti³ (19, 175)

fe'ci
impl. feci, feche, spr. fec, -fe

MB² 169, ³ 286

fecet^v, - te, spr. - Zi

MB³236

pečúša

Čije pečúša, podľa Er riecht den Braten

sp. Čije vlna v žite

Čije lisa lécem'

MB² 210

pedant

c. punctata

MB³ 236

pedanticly
o. punctiliously

M13³ 236

редмиачни (-y)
с. релѣзѣ, релѣзѣ

MB³ 236

pendant

Gegenbild

c. protejsi; fiktivny' obraz

MB² 189

penetrantní (-j)

č. frontovní (základ)

MIB³ 236

peníze ^z pravý, berny
Běže to za ~~berny~~ pravý, foelle Er nimmt es als baare Münze an
spr. přijímá něco za jistou pravdu, za pravé

MB² 277, 378

peníze

peníze křídlem vládnou.

Geld regiert die Welt.

schwätzen ja als mezinár. frískovi

MIB³287

[pense]

Pension

v. službe

v. službe

MB 188

perfidie c. frumēra

M13³ 236

perfidni

c. zpronevěřilý, nestoudný (řhář)

MB³ 236

perhor(r)escovati

> perhorreskujeme takové uabídnutí, sf. Neschovalujeme,
zamítáme ... >

< fisovalé 'dobří' perhorreskují taková slova,
fr. štítí se, neuzívají takových slov >

MB³ 236

perioda
i. obvešt' (sanneti)
obdobi

MB³ 237

periodicky'

č. občasný (gis, nemoc)

MB³ 237

ferozel

sp. uzič, uzičič

M13³ 237

ferplex

< Bzl vřechen ferplex, č. spleten, smaten, zaražen >

M13³ 237

perseduce

life / prona'sledovat'm'

MB² 91-2, 30

persecutor.

i. fionásbdvateľ

MIB 3 237

persiflage (v. - flá'ě)
c. forměch, ustipeš

MB³ 237

persiflorati Solo

c. a'smēsly profiti. si 2 Solo, formivati se Eomn

MP³ 237

persona

ř. osoba

MB³ 237

personal

o. služebníctvo (domácí, závodní)
členstvo (divadelní)

MB³ 237, BNR 167

personalie

o. osobní věci, ^{osobní} věci

MIB³ 237, BNR 167

personalni (-y)

à osobni

(spojenci zemi)

MB³ 237

pes

Tu pes zalopán, foelle Da liegt der Hund begraben

Spr. Tu ten wizi'
Tu velt lezi'

M13² 211

pes
frjiti na fsa germ. m. ve fsi' (Vel), na miziame, v me,
v mivec
ve fsi' b^{cti}

MB³ 237

fes

to je foed fsa, foed fsem

sp. to je na uc, o tom škoda Reči

MB³ 237

pešt 'zatata'ruša' X dlan' (roztašena'ruša')

< v pešt davati, spr. v dlan' >

< brati zoni' pluz'mi feštuni; spr. knostuni >

MB³ 237

fěst^v

na svou fěst^v

podle něm. auf eigene Faust

fo cěstku: o své' ujmě (Kom, Bud), o své' vině (Erb)

|| na svůj vřub něco činiti (ka. ml. || na svou odpovědnost
sám od sebe něco učiniti (Vel)

MB1

123

²169, ³237

fest

v fest se smati, spi potukluc se smati

MIB 3237

fest
v fest se sunati, spre fotbalul se sunati.

MB³ 237

festival vědy a umění
správněji vzdělávání (dle Bart)

MB³ 237

fetista
y lety', sp. fetisetlety'

MIB³ 237

$\mu d^v, -e^v, \text{spr.} - i$

MB³ 238

fikantui'

č. ostrý, draždívý, zájímavý (novinka)

MB³ 238

fi'sek

fi'sek ha'zeti do oči', foelle Sand in die Augen streuen
Sp. Pra'siti v oči, mezi oči'

MB² 212

fisicena f.
fisicena

sp. fisiceno, fisiceno

MB³ 238

pištala

Soob uci' pištaly tanciti, podle nach jemandes Pfeife tanzen
Spr. Jah firra, tal dazati

MB² 211

puti čisto

sfr. co

< příjem vody, sfr. voda >

MB 3131

plac^u powstani & placi, life rozlaci.

MB³309

plakati nad⁷
správněji: žoho, čeho MB³ 75

na úbor vazeb fivodnějších, fivnějších": čeho, 2 čeho

MB¹ 105, 2144, 3193

< Plakala muže i bratři svých > Troj || oby. nyní nad muzeem >
MB¹ 85, 2111

fro⁴ je spr. || fivnější vazby žoho, čeho

< Lid Teby za dlouhý čas plakal, Háj >

o žoho, o č spr. < neplác o něj, dítě mě, Suš >

MB² 170, MB³ 238

plamē slovo nespr. jako Sam, spr. plamē

MB³ 238

plán

leže náčrt, návrh, záměr, osnova
v plánu věci č. zamýšletí.

MIB³ 258

plauvati

č. vyrovnávati, srovnávati.

MB³ 238

plášt' obrátiti po větru / obraceti

frh. něm. den Mastel nach dem Winde drehen

č. sčítá (forzovuje), odhad vtr. věje vudr

Odhad vtr., tam glášt' vtr

Srst' měniti < liščí srst' mění, ale občejně nezmeňi
Korouhvičou po větru točiti M. P. vudr >

MB¹ 123, ² 170, ³ 238

platiti 'platnost, uve, místo uiti' spr.

< Zásady uravné mají platiti ve všech třídách (lovecimstva) >

MB¹123, ²170, ³8

platiti platnost mihi, nec mihi

Co flatu? spr. Co flatu? Co na flat?

nec Valm pichuati za neplatit, ^{sp. pichuati} spr. nemi flatua, nec Valm
neformaha'

MB² 170, ³ 239

// flatu, neplat jest, flatnost ma
< Co flatu tu nemi rati. // Co flatu ...! >

MB³ 239

flatiti 'fošl'ada'me lyh' ⁴ germ. climb

<Eurofa flat' za nejzde'lanejši' del sveta, ⁹ fošl'ada' se za... ¹⁰ ma' se juina jost >

MB¹123, ²170, ³238-9

<U-flat' za bobakel'ho, spr. fošl'ada' se
ma' se za bobakel'ho >
drži' se

MB²170

<naš' souse'd flat' za učine'ho, spr. fošl'ada' se za učine'ho >
ma' se

MB³238

platiti

, týřati se, vztahovati se, tahnouti se
"nedobře se klade"

< kavičena moje flati valm > spr. < týřa se va's
vztahuje se na va's >

MB¹ 123

nespr. ve významu. (týřati se, naležeti, svědčiti)

< kavičena moje flati valm, spr. týřa se va's, naleži, svědči!
valm >

MB² 170 3 239

< Závazky ty pro něj neplatily, spr. ne týřaly se jeho, závazky
těch neuznával >

MB³ 239

platnost

& platnosti fidei, sp. platnosti mal'vati

MB³ 239

pleuarni fyt

lefe valny' MB³ 97, BNR 167

c. u'flyn', valny' MB³ 239
(schuze)

pleonastický

[o] [v] [xtu] → nadbytečné

MB¹124, ²171 → 3241

Plevno, Sp. Pleven, -vna
arg.: Sliven, Šumen

MB³ 239

plesati nad⁷

na izbor vazeb prvodnejsich, finskej⁴ silch⁷
[cenne, 2, cken]

MB¹ 105, ² 144, ³ 193

plíce

mluviti od flic, spr. neufřimně

MB³ 185

od flic mluviti chyb. ze smyslu něm. von der Leber weg
Sprechen 'ufřimně, nefořytě' 'srdecně, zřítma, bez obafky'
dle JgSB: 'mluviti neufřimně' 'fovrchně'
sr. <To je z flic, ze srdce nic>

MB² 170, 3239

plešetosti dosahuoubi

germ. m. & letim fii'iti, zletilosti doji'iti

~~let spanedlivy'iti doji'iti~~

~~právně let doji'iti~~

~~právně leta smiti~~

MB¹ 123

MB² 170, 3239

[pluuletost]

großjährigkeit = leta spravedliva

< Sirotek, dojda let spravedlivych in Mest >

MIB 2134, 3g

plnoletý

germ. m. zletilý (Kom, Vel)

[Dnes zletilý jest, kome dvacet čyri let Vel >

MB¹ 123
spr. zletilý (Kom), ma' frávni' leta (ml. ob.) x nezletilý'
sve'frávny'

MB² 170, 3239

plnomocnost Vollmacht

Spisovně: plna' moc
Geschriebene Vollmacht = list mocny'
je však fiktivne', už u Kam.

MB¹ 183, ²257

Spisovně: plna' moc (Sof)

MB³ 239

плюмо си'с
зобієвє', уз и Коу

МІВ 183, 2257

pluvious

vezp. picalad nem. Sompoxita

sp. plue' vously

MB³ 240

plouti

plout // obyč. plout

M13³ 240, ³ 328

plný čím

'naplněn', schvaluje Bartoš Justa 48

< Kosi & stříbrný, safránem plný Pas >
ve slovenštině česko // čim & Hattkelw-Slov-32

'hojně obsažený': pravidelně s Jan.

2 pravidla doflinje se plný, jenživem, naplněn instrumentalem.

česko 'hojně obsažený' X MB¹ 123, 170-171
< Dvě plny lidi komu > X plný čim 'naplněn'
< Kosi & stříbrný, safránem plný Pas >

MB³ 240

plný čeho
radosti, zármuťku (Vel) voll Freude, Trauer
dobře cury

// víceček + přic. trp. slovesa s roz-

< víceček rozradován, rozveselen, rozželen >

// samý < říže jest samé pouje = die lose ist voll krosfen >

MB¹ 183, 257

pln čeho "išbré' jest"

< pln jest veselosti, suničku, elevet, správnější' je sama' veselost... >

< říže je plna poupat, spr. samé pouje >

< šat je plný zápkat, spr. sama' zápkata > MB³ 240

pln čeho
byti pln

veselosti, lefo víceček rozveselen
luniv - " - rozlučevan
lístosti - " - rozli'ťostku
žalu - " - rozželen

MB³ 309 /

ploditelka

'cára jez foly bupk se vytvoří flocha'
gr. 'cára tvoříci'

MIB³ 240

plochy
sp- a' nra, sp. dlan

MB³ 240

plynouti

< plyne z toho > „jest chybno u.“ < patras jest, jde na jivo >
2rijmo jest, jde na jivo >

|| kop. v'raz vyveta, „stern jest f'vodu novet“

< garz fatuac jest z versu Ort >

X dobre o f'vodu a nasledku: |

< To vse z jedneho slova hebrejskeho plyne ... Ort >

|| z toho jde, f'chvati, nasleduje

|| z toho jest < z toho jest vsem naucenie St >

V B 1 123-4, 2~~0~~, 3~~0~~

plzenský

fr. - n -

MB 124, 2 171, 3 241
správněji

prouti, pmut, pmul

gr. prabi (fibi), fjal, ppat

MB² 171

prouti, sost. fibi, dial. prabi

pmul, gr. fjal (jal)

pmur, gr. ppar (par)

pmut, gr. ppat (pat)

prouti, gr. fibi

MB³ 241

po 6

fo slovenski s významem 'fačkovati' nach etwas riechen
fačkovati, smrdeti, voneti... raziti
spr. čim

< Vino sudem fačkane >
< Kozlem smedi' hrdel >

MB² 172, ³ 242

po 6
"fiedlitz po umozni zamedbavati, Ide ma' se naznaciti fiedlitz"
↳ Davali sazdelnu femz, sp. fo femzi >

MB³ 242

po⁶ + subst. verb.

"rozumělo se místo jeme' vazby přechodu 'zové' "

< Po dlouhém přemýšlení ustanovil jsem se na tom,
sfr. Dlouho přemýšlel, ustanovil jsem se na tom >

MB³ 242

po kom

co jest mi fo tobe || do tebe

< Co jest nam fo tobe Brat >

< Co je fo studijuce, dyz v ni' vody nemí, ... Sus >

také Blahost Gram M2 schvaluje oboji MB¹ 124, 2 171-2, 3 242

Jobadatel

sp. -a-

MB³ 242

probáznost dráži

lefe miti (us), Souati (Kram)

MB¹ 81, 2 106

Spr. Souati

MB³ 123

fabriki soune ceho

sp. co

[Vseho zbozi jemu fabriki, sp. vseho zbozi']

MB 86, 2114, 3131

focititi / focitovati co, spravneji celo

< strachu >

< monarchie bez zlych odforov focititi musi vel >

MB³ 242

fochiti, sp. -i-

M13³ 242

foaite

brati / viti

Sfr.

M13³ 90

fočest^v

<na fočest^v starostovi> lefe <na čest^v starostovi>
le cti

„než zavrchovati slovo to jarožito^{to} uesēs. uesē“

arg. : čita⁴ se v leg. <fočest^v sužim modlāne
vzdāti>
žeg

MB¹ 127, ²172, ³0

freestun, -ost^v

MB¹ nema' uimiteh

¹124, ²172, ³0

počet

< Počet spolekú vrústa', ⁴ farske - cely: Spolekú fú biva' >

Sfr.

MB² 172, 3242

počet

slásti, složit (Vel), ⁹ Pepe i počet činiti
sfr. vydati

< Vydej počet z vládnosti svého Ból >

MB¹ 97, 2131, ³ 161, 3242

sládati, sfr. vydati

MB³ 325

počínati / počítati

"velmi často zlytčné", pretože počítateľ deje označuje sa slovesy počítanými

< Les počínal hořeti, spr. chystal >

< Ofona počíná padati, spr. padá >

< Zaciná fršeti, spr. již rápe, papcháva >

< Počalo se mu v hlavě rozbrševati, spr. rozbršovalo se

mu >
< Počíná se rozednívati, spr. rozednívá se >

< Listi počíná žloutnouti, spr. žloutne >

< Dítě začíná spáti, spr. usíná >

"úplně zlytčné" sam. "Sde jde o děj sám, ne o počítateľ deje":

< Když jsme šli do města, počne se bratr plati,
spr. bratr (se) zepře [dle Bart]

MB^S 243

fočivati

spr. fočivati se

< Slobu' rod fočiva' slavnjuni službami bošični,

spr. fočiva' se >

slso pričevlje', rocl trpinj' jest fočivati se

< A to pohoženje fočalo se v domačih >

MB³ 165

fočivati si sikh benohmen sfr.

< Počivati si zmužile Vel >

MB¹ 67² 85

fočivati si nejad

sfr., nafj. zmužile (Vel)

// vesti si, čiviti si, chovati se, miti se

< Čiviti sobě hrdivě kom >

< K Bohu náležite a fobivě se chovati Brat >

< Učivě se fivěviti s ním kom >

< Zdvoučle ... sobě vesti Vel >

MB³ 243

fočisti co mezi co // fūčisti co mezi co
"neni chybne"

< Počems mezi rozloze
občejně? fūčisti co z oem

fel

MB¹ 146, ² 202, ³ ~~0~~